

ARQUEOLOGIA (codi 28801 - 9 crèdits)

Grup 1 - Prof. Paloma González

Curs 2007-08

Classes Teòriques:	DII-Dc	10h-11.30h
Classes Pràctiques:	DII-Dc	8.30h-10h
Horari Despatx:	DII	13h-15h

CONTINGUT

L'assignatura té com a objectiu donar una visió general de l'evolució de la disciplina i de les seves característiques epistemològiques i metodològiques en el context històric en les quals han sorgit. Al temps vol debatre alguns temes de la nostra actualitat des de la perspectiva de les aportacions procedents de la disciplina arqueològica.

En el marc de les classes pràctiques integrades es realitzarà, per grups reduïts, un projecte de recerca arqueològica sobre un cas de la història recent.

OBJECTIUS

- Conèixer el context històric que condiciona l'aparició i desenvolupament de la disciplina arqueològica des del segle XVI fins a l'actualitat
- Comprendre l'articulació dels canvis teòrics, metodològics i tècnics que ha experimentat la disciplina arqueològica al llarg de la seva història
- Familiaritzar-se amb els elements que conformen la realització d'un projecte arqueològic i els mètodes i tècniques bàsics que es poden aplicar
- Saber aplicar la metodologia arqueològica a la resolució de problemes històrics
- Planificar i executar un projecte de recerca arqueològica i elaborar una memòria científica

PROGRAMA DE L'ASSIGNATURA

Tema I. DE LES RELÍQUIES: creences, significats i simbologies dels objectes

- Mites i creences en torn a l'arqueologia.
- Estudi de cas: Què en pensem de l'arqueologia?

Tema II. L'ART I L'OBRA HUMANA: Renaixement i cultura clàssica

- Textos i objectes: l'arqueologia filològica
- Col·leccionisme i antiquarisme: les seves implicacions per la cultura contemporània
- Estudi de cas: Tipologia i classificació

Tema III. LA RECERCA DELS ORÍGENS: el pensament modern aplicat a l'estudi de la humanitat

- Les lliçons de la terra: geologia i profunditat temporal
- Paleontologia, paleoantropologia i arqueologia
- Estudi de cas: L'antropologia física a la recerca arqueològica

Tema IV. NACIONALISMES I REVOLUCIONS AL SEGLE XIX I XX: entre la identitat i la història

- La cultura arqueològica de G. Childe: evolució i contactes entre els grups humans.
- Temps històric i temps arqueològic
- Estudi de cas: Mètodes arqueològics de datació

Tema V. L'ARQUEOLOGIA AL SEGLE DE LA CIÈNCIA

- Teories i metodologia científiques en arqueologia
- De l'estudi dels jaciments a l'estudi de les societats
- Estudi de cas: L'ús social de l'espai

Tema VI. L'ARQUEOLOGIA I L'ESTUDI DE LA CULTURA MATERIAL: comunicació i aprenentatge

- Estructuralisme i postestructuralisme en arqueologia
- L'estudi de l'art i de les formes simbòliques
- Estudi de cas : Els estudis de cultura material

Tema VII. L'ARQUEOLOGIA DEL MÓN CONTEMPORANI

- La tecnologia des de l'arqueologia
- Producció i consum d'objectes: funció i significat
- L'arqueologia com a memòria
- Projecte de recerca: Arqueologia del present

El projecte de recerca té com objectiu avaluar les possibilitats dels estudis arqueològics i de cultura material aplicats a la història del segle XX a un territori delimitat. El desenvolupament del projecte es basa en la recollida d'informació mitjançant tècniques arqueològiques no destructives (prospecció, neteja superficial i registre planimètric) per tal d'establir hipòtesis interpretatives sobre els conjunts documentats i posar en pràctica alguns procediments bàsics del treball de camp arqueològic.

METODOLOGIA I ORGANITZACIÓ DE L'ASSIGNATURA

El desenvolupament de la part teòrica de l'assignatura es farà, principalment, a través del Campus Virtual. Cada tema anirà acompanyat amb una proposta d'estudi d'un cas o de desenvolupament d'una petita recerca **individual**. Els materials necessaris i les pautes per a la seva realització estaran disponibles al Campus Virtual.

Per a la realització del projecte de recerca es combinaran sessions a l'aula, de treball de camp i de tutorització. Pel treball de camp es faran subgrups que, ocasionalment, podran realitzar-ho en dies alterns. Algunes de les sessions de camp seran de 3 hores de duració i d'altres d'1 hora i mitja. El calendari específic de les sessions per cada subgrup s'establirà al llarg del mes d'octubre.

Les consultes telemàtiques s'hauran de fer **sempre a través del Campus Virtual**.

MATERIAL DE L'ASSIGNATURA AL CAMPUS VIRTUAL

Al Campus Virtual es podran trobar els següents materials de suport a l'assignatura:

- Textos de desenvolupament de continguts per cada tema del programa
- Textos de diferents autors (articles/capítols de llibre) per cada tema de lectura obligatòria
- Bibliografia general de l'assignatura i d'ampliació per temes
- Materials per a la realització dels estudis de cas
- Materials per la realització del projecte de recerca
- Material d'autoavaluació per la part teòrica de l'assignatura

AVALUACIÓ

La qualificació de l'assignatura es basarà en **tres tipus d'avaluacions** que tindran un pes idèntic en la configuració de la nota final (**33% cadascuna**).

1. Avaluació de temes. Examen

El contingut dels temes de l'assignatura s'avaluarà mitjançant un test de multi-respostes (30 preguntes) sobre els continguts de les classes teòriques i els textos corresponents a cada tema inclosos en el material del Campus Virtual. L'examen es farà el dia marcat per l'examen final a la Guia de la Facultat.

2. Avaluació de temes. Estudis de cas.

El lliurament dels estudis de cas es farà de forma esglaonada al llarg del curs d'acord el calendari d'entrega dels treballs que es lliurarà el primer dia de classe. **L'entrega dels treballs s'haurà de fer a través del Campus Virtual (lliurament d'arxius) amb terminis de lliurament tancats. La no presentació dels treballs de cas en els terminis establerts comportarà la qualificació de "no presentat" per cada cas no presentat.** Les qualificacions

dels estudis de cas podran ser: excel·lent (9), notable (7), aprovat (5,5), suspès (3), no presentat (0). La qualificació final dels casos es farà a partir de la nota mitja de tots ells.

3. Avaluació del projecte de recerca

Els procediments i els resultats del projecte de recerca hauran de presentar-se en forma d'una memòria **per cada subgrup** i ha d'incloure - il·lustrada amb mapes, gràfiques, fotos, taules, etc. - el disseny del projecte, la metodologia emprada, la documentació obtinguda i elaborada en el procés de recerca i les conclusions interpretatives. Les qualificacions de les memòries podran ser: excel·lent (9), notable (7), aprovat (5,5), suspès (3), no presentat (0). La data final de lliurament de la memòria és la que està establerta per l'examen final de l'assignatura, però, opcionalment, podrà lliurar-se amb antelació

DATES EXAMENS FINALS

1ª CONVOCATÒRIA -	Dia: 29/01/2008	Hora: 11:30
2ª CONVOCATÒRIA -	Dia: 30/06/2008	Hora: 08:30

BIBLIOGRAFIA BÀSICA

BIANCHI BANDINELLI, R. (1982). *Introducción a la arqueología*. Madrid, Akal.

BINFORD, L.R. (1988). *En busca del pasado*. Barcelona, Crítica.

GONZÁLEZ RUIBAL, A. (2003). *La experiencia del otro. Una introducción a la etnoarqueología*. Madrid, Akal.

GRAN-AYMERICH, E. (1998). *Naissance de l'archéologie moderne*. Paris, CNRS.

GROENEN, M. (1994). *Pour une histoire de la préhistoire*. Grenoble, Ed. Jerome Millon.

GUTIÉRREZ, S. (1997). *Arqueología. Introducción a la historia material de las sociedades del pasado*. Alacant, Universitat d'Alacant.

HODDER, I. (1994) *Interpretación en arqueología. Corrientes actuales*. Barcelona, Crítica.

JOHNSON, M. (2000). *Teoría arqueológica: una introducción*. Barcelona, Ariel.

LEROI-GOURHAN, A. (1971). *El gesto y la palabra*. Caracas, Universidad Central de Venezuela.

RENFREW, C.; BAHN, P. (1993). *Arqueología. Teorías, métodos y prácticas*. Madrid, Akal.

SHANKS, M.; TILLEY, Ch. (1987). *Re-Constructing Archaeology*. Londres, Routledge.

SCHNAPP, A. (1993). *La Conquête du Passé. Aux origines de l'archéologie*. Paris, Ed. Carré.

TRIGGER, B. (1982). *La revolución arqueológica. La obra de Gordon Childe*. Barcelona, Fontamara.